

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre . . . 6 frt. — kr.
Fél évre . . . 3 „ — „
Negyed évre . . . 1 „ 50 „
Egyes szám ára . . . 6 kr.
Külföldre egy évre 8 frt. — kr.

Ezen lap megjelenik
hetenkint kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap,
a csikmegyei gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SOMLYÓN:

Móricz Gyula szerkesztő lakásán.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

CSIK-SZEREDÁN:

Szabó Albert könyvnyomdájában.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségekben, az előfizetések, hirdetések, nyilvántartások, stb. a kiadóhivatalokban fogadtatnak el.

Az önkéntes társulásról.

Budapest, 1884. jun. 10.

E lap 40-ik számában megjelent „Iparosainkhoz“ című közleményt nagy érdeklődéssel olvasván, örömemre szolgáltak a buzdító szavak, melyek az egész cikket átlengették, annál is inkább, mivel más lapokban buzdító és lelkesítő szavak helyett többnyire lehangelőket olvastam. Ezen cikk lelkesítő szavai arra ösztönöztek engem, hogy Gelléri Mórnak „Az új ipartörvény, az iparos-osztályra való különös tekintettel“ című könyvecskéjét megszerzzem, hogy abból meggyőződést szerezzek magamnak. A könyvecskét figyelemmel olvastam végig, és az új ipartörvény nemcsak megnyugtatót, hanem még azon reményre jogosított fel, hogy ezáltal a legbiztosabb alap van letéve a közjólét emelésére. Éppen azért nemcsak az iparos-osztály, hanem bárki más is megnyugtatónak találhatja, miután az ipartörvény a haladó korszellem azon követelményének, hogy önkéntes társulás útján haladjon előre a szabad fejlődés, kitűnően megfelel.

Némi eszmecsere fejlesztésére a szentesített ipartörvény 126. §. azon pontját veszem fel tárgyal, mely szerint az iparosok anyagi érdekei szövetezettek alakítása által mozditandók elő. Mindenekelőtt azonban a kényszer-társulás és az önálló vámterületről az ipartörvény tárgyalásánál hangsúlyozott nézetekkel szemben szükségesnek találom egyet-mást elmondani.

A kényszer-társulás és önálló vámterület még részben fejletlen hazai iparunkat a jól kifejlett külföldi gyáripár ellenében nem hogy megvédelmezné, hanem korlátok közé szorítva megfojtaná. Hogy pedig hazai iparunknak inkább védelemre, mint megszorításra van szüksége, azt már a hatvanas évek elején azzal akarták bizonyítani, hogy a hazai ipar védelmére több jeles hazafi védszöveget akart alapítani; de ezen nemes honfiai akarat a többség téves eszmén alapuló elfogultsága miatt hajótörést szenvedett. Hogy hazai iparunknak mily irányu védelemre van szüksége, azt a bécsi marha-kérdés és a pozsonyi marhavásár létrehozatala eléggé kimutatta. Bizonyult itt annak szükségése, hogy a földmives és iparos kölcsönösen segítsék egymást.

Nagyon éles ezafolatnak lehet venni Jahn osztrák képviselőnek az ipar védelmét hangsúlyozó szavait, midőn azt mondja: „Ha nem akarjuk, hogy iparunk még inkább elveszítse versenyképességét, úgy inkább védeni kell azt,

mint megszorítani.“ E szerint még az osztrák iparnak is védelemre van szüksége, annyival inkább tehát hazai iparunknak.

Hogy pedig hazai iparunk védelmének fejlesztésére nézve némi tájékozást nyerjünk, vessünk egy kis visszapillantást annak történelmére.

Volt idő, midőn a felsőbb körök az iparügy iránt nagy érdeklődéssel viselkedtek, sőt kedvteléből ipartüzzel hasznosították az időtöltést; különösen kedvelték az ötvösséget, esztorgályosságot és asztalossgágot. A felsőbb körök nagy érdeklődése folytán hazai iparunk virágzásnak kezdett indulni, sőt kelet felé nagy forgalomnak örvendett; bár a sok háborus időből kifolyó harczi dicsőség miatt gyakori változásnak volt kitéve az érdeklődés, de azért fel-felújult; a jelen század utóbbi felében az érdeklődés hazai iparunk iránt nagyon aláhalványult, úgy annyira, hogy az plane megvetés tárgyává lett.

Hogy a felsőbb körökben az iparügy iránti érdeklődés annyira hanyatlott, annak egyrészt a czéhek voltak okai, miután fejedelmektől nyert kiváltságos jogait nem arra használták fel, hogy közművelődéssel fejlessék az ipart, s így az iparügy iránti érdeklődést fenntartsák és terjesszék, hanem kiváltságos jogait önző céljaikra felhasználva, basáskodó hatalommal törtek össze mindenkit, a ki önművelés útján a szabad fejlődéssel legkevésbé is utjokba állt. Hogy pedig mily alantas fokon állott, abból is kitetszik, hogy a czéh tagjainak nagy része még saját nevét is alig bírta aláírni; hanem ekkor már ragályos betegséggé kezdett fajulni a minden ok nélküli urhatnáság és az édes semmittevéssel párosult kényuralom, mely ragály úgy a multban, mint a jelenben nagyban szedi áldozatait. Ily elszomorító körülmények dacára is vajmi kevesen veszik figyelembe a haladó kor intő szavát, mely szerint munka és küzdelem az élet, a munkátlanág pedig bűn, halál.

Ily elszomorító viszonyok közt találta hazai iparunkat a haladó kor szellemének egyik nagyobb vívmánya: a vasúti gyors közlekedés, mely által a jól kifejlett külföldi gyáripár elfoglalt minden tért a hazai ipar előtt, s a versenyképtelenség miatt minden érdeklődés megszűnt és kifejlődött azon téves eszmén alapuló balhiedelem, hogy Magyarország nem ipartüzz, hanem inkább mezőgazdasági állam.

Ezen balhiedelem és némi politikai fondorlatok útján létre jött az 1859-ki, továbbá az 1870-ki szabad ipartörvény,

a mely, a helyett, hogy rendet hozott volna létre iparügyünkben, előidézett egy bábeli zavart. Ehez járult még azon üzleti engedély, a melylyel megszületett az uszori zsarnokság, a mi aztán a pangás szélére juttatta iparunkat.

(Folytatása következik.)

Egy iparos.

A kézdi kerület képviselő-választása.

Kézdi-Vásárhely, jun. 13.

A választások megejtésére kitűzött 10 nap elseje már lefolyt s megyénk egy bevégett eredménnyel áll szemközt. A hetek óta folyt pártküzdelem a mérsékelt ellenzék győzelmével végződött: Lázár Mihály lett 306 szavazattöbbséggel a kézdi kerület képviselője.

Kézdi-Vásárhely városa ma szokatlan élénk kifejezést nyert. Már kora reggel megindult a mozgalom; mindenfelé sürgős-forgás; a zászlók lobogtak; szakadatlan éljenzések tölték be a levegőt; a minden irányból érkező fellebörgő menetek impozáns látványt nyújtottak a piacnak, melynek északi és déli oldalán felállított sátrak köré csoportosultak a választók. Reggel 8 órakor 3 ágyulós hirdető a választás megkezdését. A sorhadbeli katonaság nyomban sorfalat képezett a két sátor megett, míg a huszárok kisebb csapatokban az utcákat járták be s a városba vezető utakon örködtek a rend felett. Az egyes tömegek szakadatlan éljenzések között vonultak az urnához s csak a tollakról lehetett megismerni — ha csakugyan meg lehetett ismerni — az egyes csapatok politikai véleményét. Egész nap ezer meg ezer ember hullámzott a szavazó sátrak körül, részint szavazókból, részint kíváncsi nézőkből; az ablakok megteltek nézőkkel; szóval mindenfelé roppant érdeklődés mutatkozott ezen választás iránt, mivel köztudomásu dolog volt, hogy a két jelölt közt heves küzdelem fog kifejlődni. Mindkét párt érezte a másik erejét s azért minden eszköz mozgásba volt hozva mindkét párt részéről a többség biztosítására; a kortések mindkét részen csak amugy dolgoztak s hirnökök vitték a legújabb híreket a főhad szállításokra. Délután 4 órakor, tehát ebéd után, a katonaság már szoros kordont vont a sátrak körül. Ezen elővigyázati rendszabály czélszerű is volt, mivel a székely nép másképp gondolkozik ebéd után, mint ebéd előtt, s ezért minden esetleges kihágásnak eleje lett véve.

Ha az éljenzésekből lehet következtetni, Lázár Mihály megválasztása már délelőtt bizonyosnak volt mondható. A szavazás 1/2 10 órakor ért véget. Szavazott 2474 választó, melyből Lázár Mihály 1390 és br. Szentkereszty Béla 1084 szavazatot kapott. A választási elnök, Damokos Albert ur, 1/2 12 órakor konstatálta az eredményt. A megadott számban jelen volt választó közönség szünni nem akaró éljenzéssel fogadta a hirt. Az új képviselő beszédet tartott a néphez, mely nagy lelkesedéssel fogadtatott. A szavazás mindvégig csendben folyt le, a pártellenzék és gyűlölet egyetlen kife-

Hirdetések közlési díja:
minden egy hasábos 1 garmond
sorért vagy annak térfogatáért
4 kr. s minden egyszeri közlés
után 30 kr. bélyegdíj fizetendő.
Nagy és többször közlendő
hirdetményt a kiadóhivatal ár-
kedvezményben részesít.

A „Nyilvántartás“ rovatban
közleendő cikkek soronkin
10 kr. díjért közöltenek.

kadása nélkül komolyan, méltósággal gyakorolta a székely nép választási jogát.

0.

Az ugyanazon napon megtartott többi választások eredménye a következő: Orbai kerületben Kovács Károly mérsékelt ellenzék, Szentgyörgy városában, Beksics Gusztáv szabadelvű, az iflyfalvi kerületben Jókai Mór szabadelvű, a nagyajtai kerületben Zathureczky Gyula szabadelvű lettek megválasztva.

Mit ír az „Ellenzék“?

Az „Ellenzék“ című lapforma június 6-áról kelt 131. számában ezeket olvassuk:

„Lőnhart Ferencz erdélyi róm. kath. püspök is beállott politikusnak. Már régebben főpásztori körutra indult, de a helyett, hogy nyomában béke és üdvösség járna, zavart, elégedetlenséget és kárt okoz mindentel. A szabadabbban és hazafiasabb gondolkozó papokat maga elé idézi s úgy ezeknek, mint a tanárok és tanítók lelkiismeretére pressiót gyakorol a kormány érdekében, a mi által a szegény alárendeltet elkeseríti. Ez a békétlenség és károkozás. Ezenkívül okoz a főpásztori körut még gazdasági kárt is, mert a merre útja vezet, az utak mindenütt kétfelől jól megmunkált fenyőfák beverésével vannak ékesítve. Ez a legindokolatlanabb erdőrontás. A tisztelet és örömeztetés a főpásztor iránt nyilvánulhatna más módon is méltóan s a püspök nagyméltóságának kellene első sorban tiltakozni e rongálás ellen.“

Egész terjedelmében és szó szerint idéztük e közleményt, hogy mindenki megismerhesse Bartha Miklóst, e lap szerkesztőjét, ki kétségbeesett helyzetében éppen a sárral megdobált főpásztor tiszta katolikus hűveinek pártfogása, papok, tanárok és tanítók felkarolása és az erdőpusztítással vádolt várdotfalviak kegyessége által remélt mostanában egy életmentő deszkát megmagadni.

Hála és elismerés eléggé valóban kegyes nyilatkozat!

Nem tudjuk, vallási türelmetlenséget olvassunk ki e sorokból, vagy önteltséggel párosult hányavetiséget?

Előbbire feljogosít azon meggondolatlan, minden alap és indok nélküli több rendbeli támadás, melylyel az „Ellenzék“ az erdélyi püspököt illette és illeti még jelen alkalommal is, midőn Ő nagyméltósága — csupán azért, hogy a tanítóképezde 25. éves jubileumán jelen lehessen, az intézet iránti érdeklődésének kifejezést adjon — főpásztori körutját Somlyó felé vette.

Gondolom, hogy bárha az „Ellenzék“ szerkesztője a szaggyalunkálvenista, annyi türelmességet tanusíthatna, hogy elnézze a püspöknek, mint a kath. iskolák legfőbb igazgatójának, azon roppant nagy hibáját, hogy egy katolikus tanintézet 25. éves ünnepélyére elmenni bátorzkodott.

Ennyi finomságot különben nem vártunk és nem is tapasztaltunk! Helyesen! Ő excellenciája sem ön ellen, sem ön mellett nem korteskedett. Utóbbiért méltán megérdemli a neheztelet; mert az irgalmas-

ság testi és lelki cselekedeteinek gyakorlása kötelessége lett volna.

Csak hogy második feltevésünk: az ön-teltséggel párosult hánya-vettség, minden irgalmassága mellett is felmenti Ő nagyméltóságát az elesetteken való könyörülés kötelességétől.

Felmenti épen úgy az ön által szerkesztett lapban semmi tisztelhetlen nem részesült református, unitárius, görög katolikus és görög nem egyesült egyházfőket is; mert azok is folytonos sértegetés és megtámadásnak vannak kitéve, miután nem kortesek, t. i. nem az ön kortesei, hanem politikuskok.

De ki tehet róla, hogy a főrendiháznak tagjai s így a haza, nemzet, egyház és tanügy érdekében, melyeknek apostolai, zászlóvivői és előhazosai, kénytelenek politikuskok lenni.

Végre a gazdasági kárra vonatkozólag becses tudomására kívánom hozni, hogy azok az ut szélére feltűzött fiatal fenyűfák különben is levágattak volna; mert az előjáróság által meg volt rendelve, hogy a vetések keleti szélén levő és az ugarral határos kaszálók kerítésének be, hogy a kihágásokért emelt panaszoknak eleje vétsékek. A kár tehát csak abban a tisztelhetlen nyilvánul, melylyel az illető egyének előbb az ut szélére hordották és azután vitték el a kerítések felrakásához.

Egy jövővi főpásztor iránt nyilváníttott ily csekély mérvű tisztelet is hogy szemet szurhat, korántsem csodálkoznám, ha a kritikus lap t. szerkesztője nem volna arra kényszerítve, hogy elesett helyzetében épen a megrótt polgárok között s a megtámadt területen keressen magának életjáradékot.

Azon állítást pedig, hogy Lőnhart Ferencz püspök nyomában béke és üdvösség helyett zavart elégedetlenség járna, legyen szíves saját maga a szerkesztő ur is el nem hinni. Mert tessék tudomásul venni, hogy emberemlékezet óta annyi ember nem jelent meg a pünkösdi bucsun, mint az idén, és oly csend- és rendben sem folyt le soha a bucsu, mint épen az idén.

Mindez csakis a jelenvolt főpásztor iránti tisztelet- és tekintetből történt történhetett.

Igy állván a dolgok, jobb erkölcsöket kívánok az urnaknak.

Móricz Gyula.

Id. gróf Ráday Gedeon levele a kézdivásárhelyi szabadalvúpart elnökéhez.

Budapest, 1884. jun. hó 9.

Nagytiszteletű uram!

Mélyen tiszt. pártelnök ur!

A kegyes távirati tudósításra, a szíves levélre — melynek kíséretében a jegyzőkönyv nekem megküldött — tegnapi táviratomban hállásan feleltem; de nem tagadhatom meg magamtól azt az örömet, hogy levélben is ne adjak kifejezést lekötöztetett hódolatomnak.

A kézdivásárhelyi választó polgárok és azok elnöke — kik t. i. a szabadalvúpart zászlója alatt állanak, mint a haza valódi érdekei hű őrsége — rendkívüli nagybecsű bizalmukkal engem, ismeretlent, csakis azért tüntethettek így ki, mert meg vannak győződve, hogy zászlóm iránt sem a véres harc, sem a politikai küzdelem terén hűtelen soha sem lehetek és így támogatója leszek és maradok mindig azon igazi győnyörü szabadalvú eszméknek, melyeket 40 év előtti politikai életem hajnalán a közvetlenség teljével szívtam keblemben, melyeket mindig megőriztem és így ma is a szabadalvúság egyedüli menhelyén, a Tisza Kálmán vezérlete alatti táborban kereshetem és lelhetem fel; mert továbbá ismerik talán multamat, mely mindig a szabadság szolgálatában áll, de nem azon szabadságban, mely az alkotmányosságot a szabadságoncság vagy éretlen gyermekes tébolyok sátorává, de azon szabadságban, mely építője és megvédője azon magas várnak, melynek neve a teljes renddel párosult szabadság; végre talán mert az igazi szeretet, testvériség és egyenlőség azon kicsei, de szívósságában erős, kitartó és mindenkor győző tábor egy kitartó szegény

munkása vagyok, mely tábor neve: a magyarországi reformált szentegyház.

Elfogadom mindhárom feltevést; erre, Istenemre mondhatom, 40 éves közpályám után öntudatosan jogosult vagyok.

Fogadják önök forró hálám nyilvání-tását, és legyenek meggyőződve, hogy ez egy őszinte, egyenes, becsületes puritán lélek hálaszózata.

Most nem siethetek kedves körükbe, de az őszszel nincsen olyan eset, ha csak a mi Atyánk és Istenünk másképp nem rendelkezik, hogy én fel ne keressem az én kedves kézdivásárhelyi polgártársaim és hitfeleimet, hogy velök egyesülve, a mi szeretett pártelnökünk, egyházunk fölkelte buzgó hirdetője imája mellett, együtt ne dicsérjük a mi Istenünket, ki megengedte érni azt, hogy édes hazánk ma hatalmasabb, dicsőbb, önállóbb és függetlenebb, mint volt Mátyás óta bármikor.

Tartsanak meg kegyes jóindulatukban. A pártelnök ur pedig legyen szíves tolmácsolni forró érzelmeimet a választó közönséggel. Tántorithatlan hűséggel

az önök házaftas szolgálja
Id. gr. Ráday Gedeon.

Az erdélyi püspök Háromszéken Sepsiben.

Lőnhart Ferencz kegyelmes püspök urunk Ő nagyméltósága folyó hó 3-án a pünkösdi bucsu és a képeze 25. évi jubileuma után bucsut véve Csik-Sonlyótól, délutáni 4-5 óra között Háromszék Sepsikerületé határához szerencsésen megérkezett. Itt apostoli körútját tovább folytatva, a 12 év óta főpásztort nem látott brassósepsi-miklósvári espereskerület híveit a szt. lélek kegyelmében részesíté a bérmlás szentségének kiszolgáltatása által. Háromszék határszélén Ő nagyméltóságát a megye és Sepsijárási nevében Tompa Miklós járási szolgabíró fogadta, Bükkszádon az espereskerületi papság és hívek nevében Möller Ede apát, kerületi főesperes ur, Mikó-Ujfaluban pedig Dávid Sándor helyi lelkész. Mindkét helyen meglátogatta Ő excellenciája mindjárt megérkezése után a fő- és alispán, gróf Kálnoky és mások tisztelgését fogadta. Itt Ő nagyméltósága a helyi lelkész vendége volt. Junius 4-én misézett, szent beszédet tartott és a mikóujfalusi plebániához tartozó hívek közül 65-öt részesített a bérmlás szentségében.

Ebéd után, mintegy délután 4 órakor, a gróf Kálnokyak négyes diszfogatán Kőrispatakra utazott a püspök ur.

Kőrispatakról diszes banderium ment Ő excellenciája elébe, ki hosszú kocsi-sor kíséretében ágyudörgés és harangzugás közt tartotta bevonulását. Itt a templom előtt nagy számban összegyűlt néppel együtt Király János helyi lelkész szép beszéddel fogadta püspök urat, ki itt is szokott nyájasságával válaszolt. A szokások rövid templomi ima után az ujon épült és valóban palotaszzerű plebániába vonult a magas vendég, hol több tisztelgést fogadván, a gróf Kálnokyakhoz ment, kiknek vacsorán vendége volt. Másnap a püspök ur ünnepélyes szent misét mondott, melynek végeztével megható szent beszéd után 107-en részesültek a bérmlás szentségében. Ezután Ő nagyméltósága br. Apór Gábor alispánnal tisztelegvén, a gróf Kálnokyakhoz ment, kiknél diszes és válogatott publikummal valóban grófi ebéd vala, melyben részt vettek: Pótsa József főispán, Br. Apór alispán, Komáromy tanfelügyelő, Tompa szolgabíró, Tuzson ezredes, Br. Szentkereszty Béla stb. A pohárköszöntők már a pezsgőnél megkezdődtek. Az első köszöntőt mondotta Imre gróf, mint házi gazda, éltetvén a fáradhatlan és lángbuzgalmu főpapot, a kegyes jó atyát püspök ur Ő excellenciájában, ki ezután a magas uri családért emelt poharat, szép és megható vonásokban emelvén ki a család történelmi multját, tevékenységét az egyház és haza iránt. A helyi lelkész Pótsa főispánt, Br. Apór alispán Möller apátot, a főispán a kerületi papságot, Dávid S. mikóujfalusi lelkész Br. Apór al-

ispánt és Tompa szolgabíró urakat, Tódor József szentiványi lelkész Szentkereszty bárót st. éltették. Déltűn 4 órakor Ő nagyméltósága elnökléte alatt az iskolai zár-vizsgálatok tartattak meg kiténő eredményen.

Ezután a püspök ur a vendégszerető grófi családtól s másoktól bucsut véve, banderium s diszkocsik kíséretében Árkosra rándult, hol Br. Szentkereszty Béla családját meglátogatván, kíséretével együtt Sepsiszentgyörgyre felé vette útját. Sepsiszentgyörgyre történt bevonulása alkalmával a határszélén a sepsiszentgyörgyi róm. kath. hitközség nevében Künle József ügyvéd fogadta, a város végén a város nevében Császár Bálint polgármester; a templom ajtajánál Kovács Simon sepsiszentgyörgyi plebános fogadta a hívek és fehérbe öltözött kis leányok élén, kiknek nevében Harmath Etelka egy megható szép vers elmondása után egy győnyörü virágcsokrot nyújtott át a kegyes főpásztornak, ki a kis leány versétől meghatva válaszolván, a templomba vonult, hol szokásos ájtatosságát elvégezvén, a plebániái lakba szállásolta magát. Este 7 órakor a főispánnal tette tiszteletét. Másnap 6-án Bárá Apór Gábor alispán vezetése alatt 10 órakor a megyei tisztikar testületileg tisztelgett Ő nagyméltóságánál, kinek az alispán egyenként mutatta be a tisztikar tagjait. Ezután a püspök ur a Kézdí és Sepsis espereskerületekből összejött 17 pap disz-segédlete mellett a templomban a szent misét végezte, mely alatt ez alkalomra a sepsiszentgyörgyi tanítók- és másokból alakult műkedvelői énekkar négy hangra Glosz latin miséjéből a Kyrie-t, Glóriát, Credót, Sanctust és Agnus Dei-t sikerülten énekelte. A szent mise végeztével a helyi plebános beszédéből kiindulva, ki a világ és Isten nyelve közötti ellentétet fejtegette, a kegyes főpásztor beszélt, ki azt jobban kifejtve, valóban nagyszabású és kenetteljes beszédet mondott az apostolok cselekedeteiről. Mise után 87-en avattattak fel a hit bannokáivá. A helybeli plebánosnál fényes publikum jelenlétében diszebéd volt, melyen a jó kívánatok elmés pohárköszöntőkben nyertek kifejezést. Ebéd után Ő excellenciája a fő- és alispán, a polgármester s mások kíséretében a szövődét látogatta meg. Ő excellenciája jun. 7-én Ilyefalván, 8-án Szent-Ivánban bérmlált. Innen még 8-án estére Brasóba utazott.

f-i.

Levelezés.

Háromszékmegye.

Kézdí-Szentlélek, 1884. jun. hó.

Tek. szerkesztő ur!

Róm. kath. hitközségünkben öröm töltötte el mindnyájunk kebelét, midőn hoz-zánk érkezett az örömhír, mely szerint szeretett plebánosunk, nagys. Bálint Károly cz. kanonok, főtanfelügyelő ur, az erdélyi igazgatótanácsnak mult évben megválasztott tagja, nagym. Lőnhart Ferencz püspök ur felterjesztése folytán, Ő Felsége által a boldogságos szűz Máriáról címzett egeresi apáttá nevezetett ki.

E kitüntetés által Ő nagyságának a tanári és lelkési pályán szerzett nagy érdemei lettek megjutalmazva.

Midőn szeretve tisztelt plebánosunk bokros érdemeit ily szépen méltányolva látjuk, a legtisztább öröm tölti el kebleinket, mely indít minket, e község híveit, egyetemben mindazokkal, a kik velünk éreznek, buzgó imában kérni az Istent, hogy püspök ur Ő excellenciáját, ki ezeket elismerve, bölcsen felterjeszteni méltóztott, kitüntetett plebánosunkkal együtt, az emberiség boldogítására sokáig tartsa meg!

A község nevében:
többen.

Szinészet.

Kézdí-Vásárhely, 1884. jun. 14.

E. Kovács Gyula ur, a kolozsvári színház első művésze, a budapesti közönség egykori kegyence, folyó hó 19-én a váro-

sunkban időző Várady-féle jól szervezett színtársulathoz érkezik vendégszereplésre.

Alig egy éve, hogy E. Kovács Gyula ur a Székelyföldön — Sepsiszentgyörgyön — megfordult. A mit akkor az ottani közlönnyök E. Kovács Gyula vendégszereplése alkalmából írtak, az valóban csak gyenge színezése azon érdemeinek, melyeket ő az életben, a színpadon szerzett; Sepsiszentgyörgy közönsége természetesen megtiszteltetésnek vette ottan történt megjelenését s ezért igyekezett is, háláját valódi székely vendégszeretettel leróni a megtisztelő iránt.

Szükséges-e hivatkoznunk E. Kovács Gyula ur képességére? Hányszor hallszot-tak ide a szavak, midőn bárczes hazánkban áldozott művészetének! Hányszor a méltóságos Duna partjáról, midőn sajnálatunkra Kolozsvár közönségét elhagyta volt! E szavak csak dioshymnus zengették Kovács Gyula művészetéről, úgy annyira, hogy azok után bátran elmondhatjuk, miszerint benne a magyar színművészet egyik legnagyobb bajnokát birja.

Mint értesülünk, csak rövid időre lehet szerencsénk a művészt, a költőt városunkban üdvözölhetni. Kötelességünknek tartjuk olvasóinkat előre is figyelmeztetni a kiténő darabokra, melyekben E. Kovács Gyula ur színpadunkon szerepelni fog. Fel-épik f. hó 11-én Katona „Bánk bán“-jában, 21-én „Othello“, 22-én „Betyár kendője“, 23-án „Jakab urfi“ és „Párizsi adós“, 24-én „Uzoni Béldi Pál“, 25-én „Vasgyáros“ című darabban.

Szóljunk-e még valamit a művészről, mint íróról, ki a művészi pályán fennmaradt üres idejét a költészetnek szenteli? Mondjunk-e valamit velős, szép költeményeiről, melyek csak dioséretet érdemelnek? Itéljen annak idején a közönség, s látni fogja, hogy azok a hivatott költő teremtettsé, mint színpadi alakjai a valódi művész alkotásai.*

Válaszul Népbarát urnak.

Pütkerecz, 1884. jun. hó 9-én.

Tekintetes szerkesztő ur! Kérem szépen, méltóztassék becses lapjában egy kevés tért engedni magam igazolására.

Ugyanis a „Székely Nemzet“ idei 80-dik számában e czímen: „Pütkerecz szomszédságából“, Népbarát álnév alatt minden egyenes ok és kihívás nélkül, csak úgy egyéni jökedvből egy közlemény jelent meg, melyben ciklikiró ellenem támadóul lépett fel, az itteni kiérdemült Szőke urnak pedig hatalmas védőjeül csapott fel, csak úgy rokonsági kötelék s egy jó adag részrehajlás fejében!

Ciklikiró ur így szól: „Egykoron együtt ültek Noé bárkájában“, már t. i. szerinte a pütkereci Barna, meg a Szőke.

Erre azt jegyzem meg, hogy Népbarát ur Szőkéjének ép úgy előtte állott a nagy világ, mint nekem; ép azon módon és eszközökkel léphetett volna elő a közpályán, mint én; hanem hát ő ott van ma is, a hol volt 23 évvel ezelőtt s nem is léphet tovább, mert a frányának se kell.

Szükséges ezért jól megjegyezni, hogy az előlépéshez legelső sorban bizonyos előkészültség, rendes osztályok, tanfolyamok bevégezése, szabályszerű bizonyítványok s oklevelek megszerzése szükséges. Ezen kívül kell ahhoz még tovább képződés, szorgalmas tanulás, folytonos művelődés, humanus magaviselet, igazságkövetés, közgy-szeretet, mocsoktalan tiszta jellem, kifogástalan családi és nyilvános életmód.

Azért is tévesen vélekedik Népbarát ur, ha a pütkereci Barnát és Szőkét a természetű özönvíz hullám-játékából, vagy a véletlen és vak sorsból eredt pontokra véli fel vagy ledobhatni! Nem áll ez! Mert Isten segedelme, az emberek bizalma, felkarolása, s az imént elmondottak alapján: ki ki maga szerencséjének kovácsa!

Népbarát ur írja továbbá: „Torka szakadtából ordítja“, „olyan paraszt“, „kit fel-falnék, ha lehetne.“ Ezen a nyilvánosság előtti profán kifejezéseket, a sajtó méltósá-

*) Lapunk közelebbi számában egy pár csi-nos költeményt fogunk bemutatni E. Kovács Gyula urtól. Szerk.

gával össze nem férő, s az írói tisztesség-gel meg nem egyező rusztikus szavakat: határozottan elítélem és vissza utasítom! Annál inkább pedig, mert a rajongással dédelgetett, elfogultsággal tulzottan protegált Szökéjét, senki sem akarja Pürekerecen, író szavaiként, „ha lehetne, felfalni.“

De azt igen is óhajta a megtámadott Barna, és pedig a népnevelés szent érdekében, hogy szakavatatlan, képzetlen tanító kezében ne legyenek a legfelsőbb népiskolai osztályok; hanem adassék a jogtalanul és az iskolai törvény ellenére szerfelett dédelgetett Szökéjének egy olyan osztály, a hol csak egy korosztályban tehet kárt, nem pedig a legfelsőbb három osztályban évről-évre.

Ez olyan igazság, melyet Népbarát ur soha meg nem dönthet. Sőt ha tovább forcirozza Szökéje méltatlan dédelgetésével az ügyet, a népnevelés fejlődésének egyenes kárára: akkor biztosítom, hogy hatósági vizsgálat lesz; ebből pedig a szentesített törvények értelmében, Szökéjére sok baj keletkezhetik!

Mig ellenben, ha az iskolaügyön vagy így, vagy amugy segítve lesz: akkor biztosítom, hogy Szökéjét — ha csak ismét újabb okot nem szolgáltat rá — senki nem háborgatja, sőt el kell öt tőrnünk még 23 évig is, ha a végzet könyvében így lesz megírva. Egyébiránt a józan ész is azt parancsolja, hogy a körülményekkel, mit megvalósítani nem lehet — meg kell alkuúni — és lehetőleg mindig a több jót s a kevesebb rosszat köteleesség választani. Ugyan ez áll a népnevelés sz. érdekében az osztály-cserére is, mit különben is az iskolai törvény egyenesen előir, s ily esetben parancsol is.

(Folytatása köv.)

Apróságok.

— Kézdi-Vásárhely város részéről a képviselőválasztás a jövő kedden, szintén a piacon felállított sátorban fog megtartatni.

— Székely Jánost, K.-Vásárhely város érdemes lelkészét esütöttök este, midőn egy keresztelőről nevével együtt haza tért, ismeretlen tettesek téglával megdobálták, minek következtében fején súlyos sérülést szenvedett. A mily mély megbotránkozással veszszük a derék lelkész ellen irányzott ezen oszmány merényletet, ép oly alaptalannak látjuk azon elterjedt feltevést, hogy ezen tett pártgyűlölségből követtetett volna el azért, mivel a lelkész ur a szabadelvűpárt elnöke. Ha némelyek a napi renden levő pártvillongásokat arra használják fel, hogy annak örve alatt magánboszujokat kielégítsék, azt nem lehet és nem szabad egy pártnak tudni be, és nem szabad különösen most, midőn a kedélyek amugy is fel vannak izgatva s midőn egyáltalában mindent kerülni kell, mi a forrongó szenvedélyeknek újabb tápot nyújtana. Öszinte mély sajnálatunkat fejezzük ki a derék lelkészünket ért eset felett s neki mihamarábbi felgyógyulást kívánunk.

— Hymen. Csikkarczfalvi Boltresz Ferencz, kereskedő és postamester folyó hó 8-án vezette oltárhoz csikszentsimoni Csátó Jolánt. D. u. 4 órakor 20 koci kíséretében érkeztek Csik-Szeredába, honnan Száva Lukács ur előtt történt pár percnyi megállapodás után elrobogtak Karczfalvára. Áldást kívánunk e szép frigyre!

— A mérnök-egyesület korinthusi utazásának folytatása — Csik-Somlyón. Lakatos Izra fejezdei r. tanár a baráti érzés teljes ereje s az ismeretvágy önzetlen heve által lelkesítve f. hó 7-én egy 26 női és férfitagokból álló diszes társaságot hívott össze Csik-Somlyó és Szeredából, hogy Hám Ignác megyei főmérnöknek Florenczből Rómáig és Rómában tett kirándulását, ezen útjában szerzett tapasztalatait hallhassa, élvezhesse s azokból esetleg úgy maga, mint a társadalom előnyére gyarapodhas-sék. Daczára, hogy gyorsvonaton ment a társaság, mintegy másfél óráig tartott az utazás. Tudományosan, de egyszersmind igen tanulósan folyt le ezen idő; mialatt különösen Róma városnak nevezetességeit

építészeti, úgy mint festészeti szempontból mintegy 100 darab fényképben be is mutatta. Előadása végeztével az egyes tudakozódóknak bővebb felvilágosításokkal is szolgált ethnographiai, statisztikai és műveltségi szempontokból, miáltal az estély rendkívül élvezetessé vált. Ezen komoly hangulatából csak akkor vetkőzött ki a társaság, midőn a házi gazda már ismert komoly jellegű, de tréfás hangon a társaságot a más szobában gazdagon felterített asztalhoz kiparancsolta. Este 10—11 óra között úgy az előadó mérnök fáradozásáért, valamint a házi gazda szivességéért köszönetet mondva a társaság, szellemi és anyagi terhekkel megrakottan, a szélrózsa különböző irányában szétszólt. Szerencsére azonban tengeri betegséget senki sem kapott, mert a tengeri utazás egy harmadik kirándulásra maradt fenn. Örömmel nézünk elébe!...

— A korteskedés gyászos következménye. Kósa Miklós göröcsfalvi kocsmárost folyó hó 10-én Bíró Antal vacsárcsi kortes lovai a rákosi kántor udvarán, midőn a szónoklatoktól megbokrosodott lovakat megzabolázni akarta, elütötték és fején, a leggyengébb részen, halálos sebet okoztak. Kósa uram megmaradásához vajmi csekély a remény.

— Becze I. csicsói lakos folyó hó 10-én Madéfalva között egy gyermeket szekerével elütött és életveszélyes beteggé tette. Ideje volna, hogy a faluk közötti gyors robogás dicső erényével hagyjunk fel a békés járó-kelőket ne veszélyeztessük.

— Nyári mulatság. A kézdívásárhelyi iparos ifjúság f. hó 22-én a Nagy Ferencz ligetében nyári táncmulatságot rendez.

— Országgyűlési képviselőjelölés Hétfaluban. Folyó hó 4-én Csernátfaluban szépszámú intelligens közönség jelenlétében megtörtént a hétfalusi választókerület képviselőjelölése. Henter Gábor járási szolgabíró ur indokolt beszédében előadta Hétfalu sokirányú érdekeit, kiemelve, hogy nekünk derék, jó hazafi és tevékeny, munkás követre van szükségünk. Ajánlatba is hozta, mint ilyet, méltóságos gróf Nemes Vince urat Hidvégről. A jelenvolt közönség egyhangulag kikiáltotta nevezettet a hétfalusi választókerület országgy. képviselőjelöltjének. A gróf urhoz 3 tagu küldöttség mentesített: Henter Gábor, Gödri János és Ilk Erneszt urak személyében, kik az onnan nyert válasz után a választó jogosultakat körösvény szerint összehívdják a jelölt ur programbeszédének meghallgatása végett, mely kormánypárti leand. A választás aktusa, mint levelezőnk értesülve van, a jelen hó 15-én fog végbe menni. A román honpolgárok Nagy-Szebenből várják küldöttségüket és ezeknek információjától fog függeni, hogy a követválasztásnál aktív, vagy passzív álláspontot foglaljanak-e el? Kár, hogy ezen honpolgártársaink legfontosabb polgári joguk gyakorlatát a szebeni szózáttól tessik függővé! Sokkalta nagyobb dicséretükre válnék, ha e helyett Vörösmarty szózatából e passzus intelmét öszintén elismerve éreznék: „Áldjon vagy verjen sors keze: itt élnek, halnod kell!“

— Hymen. Bodó Endre zabolai postamester — mint levelezőnk írja — folyó hó 9-én vezette oltárhoz Bartha István pávai énekvezér kedves leányát, Rózát. Áldás frigyökre!

— Papolczról írják levelezőnk: A medve a papolczi közserdóban a mult héten a „Bodza karja“ nevű erdőrészen odaváló Szabó Mózes és Bagoly p. Mózes tulajdonát képező egy-egy tulkot megölt. — E hó 9-én a papolczi „Rejték“ nevű erdőrészen odaváló Timár György egy tulok hulláján egy jókora himmedvét lött. Ez az első áldozat a naponta sétáló maczkók közül.

— Értesítés. A kézdívásárhelyi ipari felső népiskolánál az 1883—4. tanévet bezáró nyilvános vizsgálatok f. évi június hó 20., 21. és 22. napjain fognak megtartatni a nevezett iskola I. oszt. tantermében. E vizsgálatokra a t. szülők és tanúgybarátok tisztelettel meghívattak. A gondnokság határozatából. Kézdi-Vásárhelytől, 1884. jun. 6-án. Erdélyi Károly, igazgató.

— Köszönetnyilvánítás. A kézdívásárhelyi ipari felső népiskola érdemesebb tanulóinak megjutalmazására dr. Cseh Károly ur, Szócs József polgármester ur, Kelemen István törvényszéki bíró ur, Molnár Józsiás ur, dr. Bánffy Zsigmond ügyvéd ur és Török Bálint ur egyenkint 2—2 forintot, az iskola tanítótestületének pár tagja pedig 1—1 forintot s egyik egy, másik három drb könyvet volt szíves ajándékozni. Fogadják a nem szívé adakozók iskolánk iránti érdeklődésükből kifolyó eme nagybecsű adományaikért halás köszönetünket. A tanítótestület nevében. Kézdi-Vásárhelytől, 1884. jun. 6. Erdélyi Károly, igazgató.

— Köszönetnyilvánítás. Alóltartak a gyószentmiklósi szegény tanulókat segélyező „Rongyhasznosító egyeslet“ javára folyó évi május hó 25-én rendezett májális rendező bizottságának nevében kedves kötelességünknek tartjuk a rendező bizottság egyhangú határozata folytán e téren is halás köszönetet mondani Czárán Berta, Fejér Várike, Geringer Mari, Kritsa Róza, Lázár Hedvig és Lieb Zsófi kisasszonyoknak a májális rendezése és szép sikerhez juttatása körül kifejtett önzetlen buzgalom- és áldozatkész fáradozásaikért. Gyergyó-Szentmiklóson, 1884. jun. hó 7-én. A rendező bizottság nevében: Lázár Zakariásné, r. b. elnök. Puskás Lajos, r. b. jegyző.

— Tüzeset. Bácsfalva brassóme gyei községben — mint az „E—s“ írja — e hó 5-én gyaníthatólag vigyázatlanságkövetkeztében, egy lakház meggyulván, a dühöngő szél által élesztve, néhány percz alatt 8 nagyobb s 2 kisebb épület lángba borult s porrá égett. Az épületek közt több volt biztosítva, s így a kárnak legalább valamelyes része pótolva lesz; de történt nagyon szomorú veszteség is: egy három éves fiu is benn égett, ki az égés zavarában egy istállóba menekült s ott arczra borulva, fuldatan s elölgve taláztatott.

— Méregkeverés. Dunaföldvárról írják az „E.“-nek: Feltűnést keltő bűnhalmazat kiderítése tartja már néhány nap óta igaztosságnak városunkat. A helybeli csendőrpáncsnoknak tudomására jött, hogy Mizseri Juli nevű kuruzslónő évek óta háborítatlanul folytatja a méregkeverés mester-ségét és hogy gonosz üzelmei már több áldozatot követeltek. Különösen más állapotban levő nők keresték iel szorongatott helyzetükben, kiknek a legmélyebb titoktartás mellett szolgált boszorkányfőztével. Az őrsparancsnok figyelemmel kísérte a boszorkány működését, de nem sikerült ellene bizonyítékokat találni. Cselhez folyamodott tehát és saját, a kuruzslónő előtt ismeretlen nejt küldte hozzá, kérvén segítséget értékes ajándékok ígérete mellett. A méregkeverőnő lépve ment és kiadta a kért „orvososság“-ot. Erre a csendőrök rögtön elfogták és vallatták. Noha a nyomozásokat hivatalos titok őrzi, annak mégis híre jár, hogy a vallomások alatt az asszony hetven helybeli férjes nőt és hajadont nevezett meg, kik már segítségért éltek. Kérdőre fogják vonni azt a fűszerkereskedőt is, ki a mérges anyagokat Mizseri Julinak tartózkodás nélkül kiszolgáltatta.

— Találmány. Beöthy Gyula, Kis-Perkáta fehérmegyei község jegyzője oly mechanikai szerkezetet állított össze, melynek a tengeri hajókon való alkalmazása lehetővé teszi a hajóösszeütközések elkerülését. A találmány segélyével a leggyorsabban haladó hajót is pár pillanat alatt ki lehet téríteni útjából, sőt egyszerre meg is lehet fordítani. E találmányt Beöthy a kormányának felajánlándó, most a fővárosban időz; ha el nem fogadtatnék, Angol- vagy Oroszországnak fogja megvétel végett felajánlani.

— Halált okozó köszörűkő. Szatmárról írják: Fleck János köszörűmester Szatmáron, e hó 6-án szerencsétlenség áldozata lett. A köszörűkő, midőn a legsebesebb forgásban volt, ketté törött, s oly erővel repült homlokának, hogy koponyája szétrepedt, s a kő agyvelejét is megsértette, minek következtében pár orai szenvedés után meghalt.

— Jókai Mór újabb regényeinek R é v a i

testvérek által megindított füzetes kiadásából a magyar irodalom felvirágoztatása körül annyi sok érdemet szerzett kiadók, most a 3—6 füzeteket küldötték be hozzánk. — A löcsei fehér aszszony, koszosrus költőnk e legújabb és nagyszabású történeti regénye képezi a hazafias vállalatnak első közleményét. — Nem Jókai Mórról szólunk ez uttal, midőn regényeinek füzetes kiadását az olvasó közönség pártolásába ajánljuk, de sulyt fektetünk annak megszívélésére, hogy e vállalat támogatása nemcsak érdeme legyen az előfizetőknek, hanem erkölcsi kötelessége is. Ha más nemzet legnagyobb írójának művei ily olcsón lennének megszerezhetők, a sajtó alig győzné a példányok nyomtatását. — Költeni mi is szoktunk, hiszen a magyar ember gyöngéje az, hogy pénzt nem igen számolgatja. — Költsünk már valahára könyvekre is! Minden magyar ember házában legyen könyvtár és a könyvpolczon ott legyenek legjelesbjeink művei! Jókai Mór regényeit bámulattal olvassa az egész világ. Nincs európai nyelv, mely a lángszerű író minden újabb alkotását mohó sietséggel ne ültetné át irodalmába, — ne maradjunk el a külföld mögött akkor, midőn saját hazánkfiának, nemzetünk büszkeségének műveit lehet megszerezni. — Jókai műveinek el kell terjednie mindenütt és erre talán soha kedvezőbb alkalom nem nyílt, mint most, e füzetes vállalat megindításával. — A kiállítás is pazarul fényes és a mellett az egyes füzetek mégis olcsók. — Megjelenik két hetenkint egy füzet. Előfizetési ára egész évre (26 füzet) 6 ft. A megrendelés legelőszerezben a kiadóknál, Budapest, váciutca 11. eszközölhető.

— Kézdi-Vásárhelytől Welnreiter György csüreből valaki 4 vasas kerekét, 2 járompalezát, 1 járomszegyet és 1 derékszöveget ellopott. Az utbaigazítót az illető ur szíves készséggel megjutalmazná.

Közzgazdaság.

A „Gyergyói első takarékpénztár“ részvénytársaság forgalmi kimutatása 1884. május haváról:

Bevétel: betét 44 tétel alatt 11,496 frt 55 kr, visszafizetett váltó 36,301 frt 40 kr, visszafizetett kötvény 20,163 frt, visszafizetett előleg 6 frt, befizetett kamat 1625 frt 10 kr, befizetett illeték 812 frt 91 kr, betéti könyvecske 1 frt 10 kr, késedelmi kamat 1 frt 75 kr, ideiglenesen felvett kölcsön 1500 frt, visszaváltókra felvett kölcsön 15,300 frt, intézeti váltókra felvett kölcsön 4500 frt, bélyegilleték 7 kr, külföldre 134 frt, pénztárkészlet-előhozatal 1884. ápril 30-ról 5798 frt. Összesen: 97,639 frt 68 kr.

Kiadás: visszafizetett betét és tőkésített kamat folyó kamata 92 frt 62 kr, kölcsön adatott váltóra 34,979 frt 62 kr, kölcsön adatott kötvényre 26,407 frt, kifizetett osztalék 69 frt 60 kr, tisztviselők és szolga 1884 májushavi fizetése 170 frt 83 kr, heti biztosok napdíja 48 frt, ideiglenesen felvett kölcsön-beváltás 1500 frt, visszaváltókra felvett kölcsön-beváltás 8900 frt, felvett kölcsönök után előre fizetett kamat 402 frt 87 kr, üzleti költség 112 frt 74 kr, adó 200 frt, visszafizetett kamat és illeték 20 kr, pénztár-készlet 1884. május 31-én 6626 frt 2 kr. Összesen: 97,639 frt 68.

A „Gyergyói első takarékpénztár“ részvénytársaság elnöksége Gyó-Szentmiklóson, 1884. május hó 31-ről.

Juhász Károly Merza Kristóf titkár. elnök.

A közönség köréből.*)

Csik-Rákos, 1884. jun. 12-én.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Közelebbi találkozásunk alkalmával, midőn panaszt emeltünk plebánusunk garázdálkodásai ellen, szíves volt a szerkesztő ur bennünket lebeszélni és megígérni, hogy ha még valami megbotránkoztató eset fordul elő, panaszunkat felkarolja.

Készséggel engedünk a t. szerkesztő ur lebeszélésének, mert meg voltunk győződve arról, hogy 8 nap sem fog eltelni, hogy egy újabb skandalum ne forduljon elő.

Most tehát lovagias ígéretében bízva, kérjük a t. szerkesztő urat, szíveskedjék alábbi közleményünknek becses lapjában tért engedni.

*) Ezen cikkért a felelősséget csakis a sajtóhatósággal szemben vállaljuk el. Szerk.

Balogh Ignác plebános ur, úgy látszik, abba bízva, hogy a kinevezés őt Rákoson meg fogja szilárdítani, hűveivel mit sem gondol; erőszakoskodik, verekedik s ezen kívül fenn maradt idejét Bacchus szent tiszteletére áldozza fel.

Utóbbi körülménnyel semmi közünk sem volna, ha nem volna épen ez mindennek szülő oka.

Nem régiben M. I. rákosi kereskedő házába rontott éjnek idején még két társával egyetemben és oly igényeket támasztott, melyekkel semmi szín alatt ő plebánosága elő nem állhatna.

Folyó hó 10-én pedig Jakab Ignác göröcsfalvi lakos 7 éves fiát, ki a kert alatt bebújt pipék kihajtása végett a kertjébe be-

ment, stante-pede, úgy elverte, hogy a gyermek a fájdalom súlya alatt összeesett s csak az esetet észrevett kisbíró felszólására eresztette el; kárpótlásul pedig a pipéket is elhajtotta és lefoglalta.

Tisztelettel kérdezzük azért a plebános urtól: még meddig szándékozik zsarnok hajlamait fokozni s mikor fogja hűveit lelki pártorhoz illő emberséges bánásmódban részesíteni?

Több hűve.

A szebeni kis lutri.
Huzás június 11-én.
67. 60. 34. 30. 87.

Hivatalos árfolyamok és érték a budapesti áru-tőzsdén.

Június 13-án.

Magyar aranyjárdék 6%	122.50
Magyar aranyjárdék 4%	91.85
Magy. papírajárdék 5%	88.65
Magyar vasúti kölesén	143.25
M. keleti vasúti államköt. I. kibocs.	96.50
M. keleti vasúti államköt. II. kibocs.	119.—
M. keleti vasúti államköt. III.	102.75
Magyar földterhermentesítési kötvény	101.50
M. földterhermentesít. kötv. záradékkal	101.50
Temes-bánati földterherm. kötvény	101.—
Temes-bánati földt. kötv. záradékkal	101.—
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	101.50
Horvát-szlavon földterherment. kötv.	100.—
Magyar szőlődézma-váltási kötvény	98.25
Magyar nyerevény-sorsjegy kölesén	115.75

Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	115.25
Osztárak járadék papírban	80.50
Osztárak járadék ezüstben	81.30
Osztárak járadék aranyban	101.75
1860. államsorsjegyek	135.25
Osztárak-magyar bankrészvény	858.—
Magyar hitelbank-részvény	309.—
Osztárak hitelintézet-részvény	309.—
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	5.74
20 frankos arany	9.66
Német birodalmi márka	59.60
London (2 havi váltókért)	122.10

Felelős szerkesztők:

Ifj. Dobay János. Móricz Gyula.

Kiadó tulajdonos:
Szabó Albert.

„Rossz kávé“

sehol sem szívesen látott vendég, mert azon élvezeti és táplálékszer, melyet a fiatal és agg, a szegény és a gazdag egyenlően kedvel, csak úgy teljesíti feladatát a családban, ha róla azt lehet mondani, hogy

„jó kávé.“

Ez a legkellémesebb, legegészségesebb és e mellett legolcsóbb reggeli és oszonna.

„Legjobb kávé“

ez oknál fogva minden házi asszony jelszava, büszkesége.

Tisztelt asszonyság! Ha kedves családjának ismerőscinek legjobb kávéját akar tálalni, úgy szíveskedjék használatba venni a

Szerencsi-féle családkávé.

Egy kanál ebből, két kanál jó szemes kávé és jó tejjel a legjobb kávé adja.

A Szerencsi-féle családkávé majdnem minden fűszerüzletben kapható. Faládácskáiban 10, 15, 20, 30 kr. esomagokban 3, 4, 5 kr. Szíveskedjék kísérletet tenni a

Szerencsi-féle családkávéval.

SZERENCSI E. gyárából KASSÁN.

Videki megrendelések erélyesen eszközöltetnek.

Séta, menyasszonyi és házi ruhák (toilettek) legújabb divat szerint gyorsan és mérsékelt áron készülnek

Kovácsnai és Keresztesy

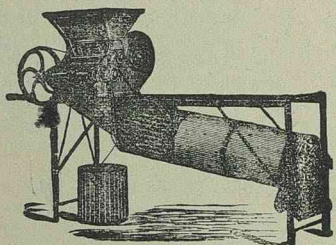
női divat-terműkben

BRASSÓ (főtér).

Ugyanott nagykészletben lévő kész esőköpeny, kabát és mantillók, selyem, bársony, gyapju, creton, zephir és Saten ruhakelmék és minden pipere-czikkék kivételes olcsó áron kaphatók.

11—50

Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett

TRIEUR-JEIT
váltható szitákkal.

Gabona tisztító-rostákat.
Tengeri (törökbuza) morzsolókat.

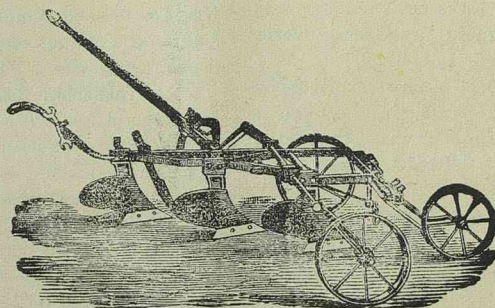
Lyukasztott és hasított lemezeket, mal-mok, méhészeti és technikai czélokra

3—20

BROGLE JÓZSEF

gép- és rostalemez-gyára.

BUDAPEST. Gyár: külső váci-ut.
Raktár: váci-körút 68.

JÁRGÁNY-CSÉPLŐGÉPEKET

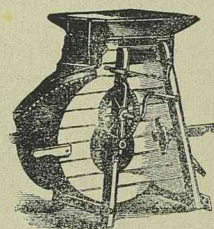
Továbbá e téren a legújabbat:

Schmid H. szabadalmazott nemzeti rostáját,

1882. augusztus 3-án 17,567. sz. alatt szabadalmazva, mint egyedüli jogosított gyártója. Nagysága: 4 láb, 4 hüvelyk magas, 2 láb, 4 hüvelyk széles, súlya 50 kiló, ára 48 frt.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Ny. Szabó Albert gyorssajtóján Kézdi-Vásárhelyt.

Szabadalmazott

hármasekét,

közönséges és acél ekéket,

cséplőgép-lemezszitákat

gőzcséplő és járgánycséplőkhöz.

és minden egyéb gazdasági gépeket.